

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **O. K.**, bytem ..., zastoupena JUDr. Taťanou Hyndrichovou, AK Prostějov, Sušilova 8, proti žalovanému **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18.1.2013, č.j. ..., sp. zn. ...

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstvo práce a sociálních věcí ze dne 18.1.2013, č.j. MPSV-UM/977/13/9S-OLK, sp. zn. SZ/622/2012/9S-OLK, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný má povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 2.600 Kč do 30-ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně JUDr. Taťány Hyndrichové, advokátky se sídlem Prostějov, Sušilova 8.**

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že rozhodnutím vydaným pod sp. zn. ..., č. j. ... ze dne 18. 1. 2013 bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR - Krajské pobočky v Olomouci ze dne 29. 6. 2012, č. j. ..., kterým bylo rozhodnuto přiznat žalobkyni příspěvek na péči ve výši 4.000 Kč měsíčně od května 2012 a bylo zamítnuto její odvolání proti posledně uvedenému rozhodnutí. Základem pro tato rozhodnutí byl posudek OSSZ v Prostějově, jehož závěry potvrdila PK MPSV a stupeň závislosti byl oběma PK ohodnocen jako středně těžká závislost se závěrem, že žalobkyně není schopna zvládat bez pomoci 6 základních životních potřeb.

S tímto závěrem však nesouhlasí. 5 let se léčí s revmatoidní artritidou a stav se spíše zhoršuje. Tato nemoc je naprosto nevyzpytatelná, projevuje se nečekaně a žalobkyně nemůže nijak předvídat, kdy zasáhne s větší intenzitou. Pokud se tak stane, není schopna se absolutně o sebe postarat a co se týče stravy, neudrží ani lžičku či příbor v ruce, manžel jí musí krmit, a to se vůbec nevyjadřuje ke své schopnosti jídlo naservírovat, připravit, naporcovat tak, aby je mohla konzumovat. Má zjevné deformity prstů na rukou, zápěstí, trpí značnými otoky, které zapříčiňují, že ruce nemůže vůbec používat. Dle stanoviska lékaře i přes terapii kortikoidy a cytostatiky nemoc progreduje.

Navrhovala přezkoumání svého zdravotního stavu PK MPSV ČR z jiného kraje k zajištění objektivitu nálezu. Nebyla seznámena s obsahem posudku PK MPSV ČR v Brně, neví na základě jakých zjištění došla komise ke svému závěru, resp. jak zdůvodnila svoje závěry, které ji vedly k tomu, že je zařazena do skupiny středně těžké závislosti. Nezná složení komise, jméno lékařky, která ji vyšetřovala, nebyl jí sdělen výsledek a způsob vyšetřování postrádal náležitosti správného lékařského postupu. Jednalo se o krátký pohovor, který nemůže podat objektivní obraz. Za hlavní důvod své žaloby uváděla procesní vady předchozích řízení, které vedly k tomu, že bylo vydáno rozhodnutí na základě nedostatečně a nepřesně zjištěného stavu, bez vědomí žalobkyně, resp. aniž by byla s nimi řádně seznámena.

Navrhovala proto, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo pro nedostatečně zjištěný skutkový stav zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že 2. 5. 2002 byla u Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Olomouci podána žádost žalobkyně o příspěvek na péči. Následně úřad práce požádal, v souladu s ust. § 25 odst. 2 zákona o sociálních službách, o posouzení stupně závislosti žalobkyně OSSZ Prostějov a poté přerušil řízení o příspěvku na péči, v souladu s ust. § 26 zákona o sociálních službách. Z výsledků posouzení stupně závislosti OSSZ vyplynulo, že žalobkyně se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) a z tohoto důvodu splňuje podmínky nároku na poskytování příspěvku na péči ve výši 4.000 Kč měsíčně. Úřad práce dne 29. 6. 2012 vyhotovil rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto přiznat žalobkyni příspěvek na péči ve výši 4.000 Kč od května 2012. Proti tomuto rozhodnutí bylo v zákonné lhůtě podáno odvolání.

V rámci odvolacího řízení žalovaná požádala, v souladu s ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách, o posouzení stupně závislosti žalobkyně PK MPSV ČR, pracoviště v Brně. V souladu s ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách, žalovaná přerušila řízení ve věci odvolání proti rozhodnutí úřadu práce.

Posouzení stupně závislosti bylo provedeno za přítomnosti žalobkyně. Z posouzení stupně závislosti PK MPSV vyplynulo, že žalobkyně je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost), z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a je neschopna zvládat 5 nebo 6 základních životních potřeb. Žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyně nezvládne 6 ze základních životních potřeb, a to *mobilitu*,

oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity a péči o domácnost.

Dne 18. 1. 2013 vydala žalovaná rozhodnutí, kterým potvrdila rozhodnutí úřadu práce.

S tímto rozhodnutím žalobkyně nesouhlasila, podala proti němu žalobu. V ní žalobkyně uvádí zdravotní obtíže spojení s revmatoidní artritidou, která se zhoršuje. Žalovaný konstatoval, že konkrétní zdravotní postižení osoby, resp. určitá diagnóza automaticky neznamena, že osoba nezvládá určitou základní životní potřebu. PK MPSV zkoumá funkční dopady nepříznivého zdravotního stavu na zvládání jednotlivých základních životních potřeb. Žalovaný dále konstatoval, že posuzování zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči a následné stanovení stupně závislosti je *plně v kompetenci PK MPSV*. Žalovaný rovněž vychází ze skutečností, že PK MPSV posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě kompletní lékařské dokumentace, včetně nálezů doložených zákonným zástupcem v řízení, a souvisejících podkladů s tím, že posudkoví lékaři vycházeli z aktuálního zdravotního stavu žalobkyně, z objektivně zjištěných posudkově významných skutečností a rovněž z vyšetření žalobkyně při jednání PK MPSV. Ze zpráv odborných lékařů prokazují skutkový stav věci, resp. aktuální celkový zdravotní stav žalobkyně. Posudek PK MPSV pak prokazuje stav právní, který hodnotí konkrétní způsob, kterým lze zjištěný zdravotní stav žalobkyně aplikovat na příslušná ustanovení právních předpisů v rámci stanovení stupně závislosti žalobkyně, a to vzhledem ke stavu, který byl k datu vydání napadeného rozhodnutí, resp. k datu uplatnění žádosti. PK MPSV nezjistila zhoršení zdravotního stavu (nebylo dokumentováno ani konkrétně namítáno v odvolání), neměla proto důvod posoudit stupeň závislosti k datu jednání komise. Žalovaný tedy nemá důvod pochybovat o objektivitě a úplnosti stanovisky PK MPSV.

Žalovaný ve správním řízení zhodnotil provedené důkazy, tedy i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti a dospěl k názoru, že posudek PK MPSV je úplný a přesvědčivý. Proto z něho při svém rozhodování vycházel. Žalovaný je kompetentní zhodnotit, zda je posudek PK MPSV vnitřně bezrozporný, avšak nehodnotí konkrétní aplikaci posudkových kritérií, kterou zvolí posudkoví lékaři, a to ani způsob vyšetření žalobkyně při jednání PK MPSV.

Žalovaný se v rámci odůvodnění svého rozhodnutí se zvládáním základních životních potřeb v odvolání vypořádal, reagoval na požadavek žalobkyně o přezkoumání zdravotního stavu, PK MPSV vyhověla jejímu požadavku na přítomnost při projednání PK MPSV. Žalobkyně v odvolání nenamítala nezvládání konkrétních základních životních potřeb tak, aby se s nimi žalovaný konkrétně vypořádal.

Žalobkyně v žalobě dále uvádí, že nebyla seznámena s obsahem posudku PK MPSV, neví, na základě jakých zjištění došla komise ke svému závěru, jak své závěry zdůvodnila, není jí známo složení komise, jméno lékařky, která ji vyšetřovala, nebyl jí sdělen výsledek a způsob vyšetření postrádal náležitosti správného lékařského postupu.

Žalovaný konstatoval, že žalobkyni byla v rámci odvolacího správního řízení dána možnost ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Žalobkyně možnost vyjádřit se k podkladům, činit návrhy či nahlédnout do spisu, nevyužila. Nemůže tak být přičítáno k tíži žalovaného, že žalobkyně nevyužila svého zákonného práva hájit účinně své oprávněné zájmy.

Žalovaný přezkoumal správnost rozhodnutí v rozsahu námitek, a to v souladu s ust. § 89 odst. 2 správního řádu a dospěl k závěru, že žalobkyně splňuje podmínky nároku na poskytování příspěvku na péči ve výši 4.000 Kč měsíčně. Uvedl, že závěr PK MPSV je v korelaci se závěrem OSSZ a není v rozporu se závěry sociálního šetření.

Dále žalovaný uvedl, že v souladu s ust. § 9 odst. 4 a 5 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat jednotlivé základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na tuto schopnost. Přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. A dále, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat posuzovanou činnost v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Na základě výše uvedeného je žalovaný přesvědčen, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonů s požadavky uvedenými v právních předpisech a že rozhodl v souladu se zákony a věcně správně a navrhoval proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu pro rozhodnutí ve věci byly zjištěny tyto podstatné skutečnosti:

2. 5. 2012 žalobkyně podala žádost o příspěvek na péči.

Dne 5. 6. 2012 bylo Úřadem práce ČR, Krajská pobočka v Olomouci, kontaktní pracoviště Prostějov provedeno sociální šetření, v němž bylo uvedeno, že žadatelka má revmatickou artritidu, chodí o dvou francouzských hůlkách. Chodí velmi pomalu, nohy jsou velmi zkrivené. Spíše než chůzí se pohybuje šoupavými kroky. Chůzí do schodů se vyhýbá. Doma žádné schody nejsou. V případě nutnosti chůze do schodů, musí pomáhat manžel schod po schodu. Bez doprovodu by vůbec chůzí do schodů nezvládla. Stoj bez opory francouzských hůlek nezvládá. Spí na zvýšené posteli. Z leže si sedne s pomocí hůlek a zezadu jí musí pomáhat manžel. Vstup do vany nezvládá. Sedí na židli a nohy má ve vaně, manžel jí musí namydlat, osprchovat, osušit a obléct. Dcera stříhá nehty (ruky i nohy) a vlasy. Na WC dojde s pomocí manžela, který dělá i následnou hygienu. Přes noc používá hygienické kalhotky, neboť by nebyla schopna dojít na záchod v noci. Manžel pomáhá při oblékání, vysvlékání a obouvání. Levá ruka málo pohyblivá v ramenním kloubu. Zvládá sama dodržovat léčebný režim. Pro léky jezdí k lékařce manžel. Má problémy se žaludkem, které jsou spojeny s užíváním velkého množství léků. Snaží se vyhýbat některým typům jídel –

smažené, tučné, ostré. Přípravu a podávání jídla zjišťuje manžel. V případě potřeby musí stravu i nakrájet, jí lžící. Chystá i sklenici s pitím. V rukách nic neudrží. Předměty denní potřeby má všechny v blízkosti – položené na stole. K lékaři ji dopravuje automobilem manžel. O veškeré činnosti v domácnosti se stará manžel, vaří, uklízí, pere, žehlí, nakupuje. Stará se o celou domácnost. Posuzovaná nic nedělá, protože nevydrží stát bez hůlek, dlouho sedět a má bolesti rukou. Šetření byl přítomen manžel.

27. 6. 2012 OSSZ Prostějov posoudila zdravotní stav žalobkyně, přičemž dospěla k závěru, že u ní jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pro onemocnění revmatické. Jsou omezeny možnosti výkonu sebeobslužných úkonů, nezvládá 6 úkonů, potřebuje pomoc z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu při těchto základních životních potřebách: stravování, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity, péče o domácnost. Nezvládá celkem 6 základních životních potřeb. Lékař OSSZ uzavřel, že je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost).

29. 6. 2012 bylo vydáno Úřadem práce ČR, Krajská pobočka v Olomouci, kontaktní pracoviště Prostějov, pod č. j. ... rozhodnutí, kdy bylo rozhodnuto přiznat žalobkyni příspěvek na péči ve výši 4.000 Kč měsíčně od května 2012 s tím, že posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc v oblastech základních životních potřeb, a to těch, které byly určeny lékařem OSSZ.

S tímto rozhodnutím žalobkyně nesouhlasila, podala proti němu odvolání, s posouzením svého zdravotního stavu posudkovým lékařem nesouhlasila, žádala, aby byl její zdravotní stav přezkoumán PK MPSV ČR a aby jí byla umožněna přítomnost u tohoto jednání.

V rámci odvolacího řízení Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, prostřednictvím své posudkové komise nechal znovu posoudit zdravotní stav žalobkyně 5. 12. 2012, přičemž u tohoto jednání byla posuzovaná přítomna. Z posudku PK MPSV ČR vyplynulo, ze kterých lékařských odborných nálezů posudková komise vycházela, přičemž měla k dispozici i vyšetření praktického lékaře, uvedla, že vyšla i ze sociálního šetření úřadu práce, k němuž uvedla, že sociální šetření vcelku koreluje se schopnostmi posuzované dle doložené zdravotní dokumentace. Posudková komise uvedla, že u posuzované jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje tělesné funkční schopnosti. Rozsah a tíže poruchy funkčních schopností má vliv na schopnost zvládání základních životních potřeb v oblasti:

- a) mobilitě,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesné hygieně,
- g) výkonu fyziologické potřeby,
- i) osobních aktivitách,
- j) péče o domácnost

PK uvedla, že posuzovaná je orientovaná, je komunikativní, nejde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou, ani nejde o osobu hluchoslepu, ani nejde o osobu s praktickou nebo úplnou nevidomostí.

Posudková komise uvedla, že na rozdíl od lékaře LPS OSSZ neuznala potřebu pomoci při stravování. Sdělila, že i přes slabé horní končetiny je posuzovaná schopna se najíst, napít, stravu si nakrájet, posunout po stole. Velmi vstřícně je hodnocena potřeba pomoci při oblékání a fyziologické potřebě. PK navíc uznala potřebu pomoci při mobilitě, která posuzovanou nejvíce omezuje.

V závěru bylo uvedeno, že jde o osobu starší 18 let, která se podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a nezvládá 6 základních potřeb.

18. 1. 2013 vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutí, kdy rozhodlo tak, že odvolání žalobkyně zamítlo a rozhodnutí úřadu práce potvrdilo. V odůvodnění uvedeno, že námitce účastnice řízení, která je uvedena v odvolání, a týká se posuzování zdravotního stavu a stupně závislosti, Ministerstvo vyhovělo a požádalo PK MPSV o nové posouzení stupně závislosti účastnice řízení. PK MPSV po novém posouzení zdravotního stavu zhodnotila stupeň závislosti žalobkyně a dospěla k závěru, že je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). PK MPSV prostudovala podkladovou dokumentaci k datu jednání, provedla vlastní vyšetření účastníka řízení, který se k vyšetření osobně dostavil a dospěla k závěru, že hybnost posuzované je omezena revmatoidní artritidou s povšechným postižením nosných i drobných kloubů. U posuzované je omezení rozsahu hybnosti kyčelních i kolenních kloubů s flexí kloubu do 90°, což je k mobilitě dostačující. Vlevo koleno valyozní. Rigidní přednoží a zborcené klenby nožní. Hypotrofie svaloviny dolních končetin. Posuzovaná je schopna chůze pomalé, šouravými kroky s pomocí dvou francouzských holí. Je omezení hybnosti v ramenních kloubech vlevo flexe 90°, s nulovou rotací, vpravo bez omezení. Zápěstní klouby jsou s ulnární deviací, vpravo vážně špetka a pěst na 1 cm. Je porucha statodynamiky páteře, zejména bederního úseku, bez zánikové radikulopatie. Nejsou parézy či plegie. Nejsou vady zraku, sluchu ani mentální postižení, které by omezovaly orientaci a komunikaci. Je kardiopulmonálně kompenzovaná. Dle PK MPSV tedy posuzovaná osoba vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby při zvládání 6 základních životních potřeb (uvedený výše v rozhodnutí). Není medicínský důvod, proč by nebyla schopna zvládat ostatní základní životní potřeby.

Výsledek posouzení je shodný se závěrem OSSZ, PK MPSV jen uznala jiné rozložení základních životních potřeb v souvislosti s objektivizovaným zdravotním stavem. PK MPSV na rozdíl od lékaře OSSZ neuznala potřebu pomoci při stravování. I přes slabé horní končetiny je posuzovaná dle PK schopna se najíst, napít, stravu si nakrájet, posunout po stole. Velmi vstřícně je PK MPSV hodnocena potřeba pomoci při oblékání a fyziologické potřebě. PK navíc uznala potřebu pomoci při mobilitě, která omezuje posuzovanou nejvíce. K

sociálnímu šetření konstatovala, že vcelku koreluje se schopnostmi posuzované dle doložené zdravotní dokumentace.

Ministerstvo dále uvedlo, že funkční schopnosti dané dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem se hodnotí s využíváním zachovalých potenciálů a kompetencí osoby (tj. se zachovanými funkčními schopnostmi) a s využitím běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku (tzv. facilitátory). Znamená to tedy, že pro účely zákona o sociálních službách se hodnotí funkční dopady zdravotního postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby a s využitím facilitujících prostředků, které vyrovnávají případné znevýhodnění a napomáhají nebo umožňují samostatnost. Může jít např. o zdravotně vyhovující oblečení, obuv, hůl, berli, chodítko, zábradlí, madlo, odstranění prahů, lžici na obouvání, kompenzační pomůcky nebo protézy, brýle, sluchadla, pomůcky při úniku moče, chůze s přidržováním o zábradlí, vstávání s oporou o nábytek atd.

Ministerstvo k výše uvedenému podotýká, že závěr PK MPSV je shodný se závěrem OSSZ, liší se pouze v rozložení základních životních potřeb a není v rozporu s provedeným sociálním šetřením. Posuzování zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči a následné stanovení stupně závislosti je plně v kompetenci PK MPSV a OSSZ. Posouzení stupně závislosti PK MPSV bylo Ministerstvem zhodnoceno jako jeden z důkazů pro stanovení nároku na příspěvek na péči a jeho výši. Ministerstvo tedy vychází ze skutečnosti, že posudková komise posoudila zdravotní stav účastníka řízení na základě dostupné lékařské dokumentace a souvisejících podkladů s tím, že posudkoví lékaři vycházeli z aktuálního zdravotního stavu účastnice řízení a z objektivně zjištěných posudkově významných skutečností, a to až ke dni svého jednání. Ministerstvo tedy nemá důvod pochybovat o objektivitě stanoviska PK MPSV. Ministerstvo zastává názor, že při rozhodování o nároku na dávku příspěvek na péči a jeho výši (na základě podané žádosti o příspěvek na péči) byl dostatečně zjištěn stav věci, o němž nelze mít důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonů s požadavky uvedenými v právních předpisech. Zdravotní stav účastnice řízení v rámci posuzování zvládání základních životních potřeb neodpovídá rozsahu, který je nezbytný pro splnění podmínek přiznání vyššího stupně závislosti, než je závislost ve stupni II. (středně těžká závislost).

Podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve:

- a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby,
- b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 5 nebo 6 základních potřeb,
- c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 7 nebo 8 základních životních potřeb,
- d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle § 9 odst. 1 uvedeného zákona, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost

Podle § 9 odst. 4 při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle § 9 odst. 5 pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnost se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetenci fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Posouzení věci krajským soudem.

Pokud jde o žalobkyni, ta v žalobě zejména namítala, že není schopna se absolutně sama postarat o stravu, neudrží ani lžici nebo příbor v ruce, manžel jí musí krmit. Vůbec není schopna (absolutně vůbec) jídlo naservírovat, připravit, naporcovat tak, aby je mohla konzumovat.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 550/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, kde jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby, je v potřebě stravování uvedeno, že za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

Když byl posuzován zdravotní stav žalobkyně v průběhu správního řízení lékařem OSSZ Prostějov, bylo uvedeno, že posuzovaná osoba potřebuje mimo jiné pomoc při stravování a bylo uvedeno, že nezvládá celkem 6 základních životních potřeb. Když pak zdravotní stav a z toho vyplývající schopnosti žalobkyně posuzovala PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, tato dospěla také k závěru, že posuzovaná nezvládá 6 základních potřeb, bylo však uvedeno, narozdíl od posouzení lékaře OSSZ, že nezvládá mobilitu, bylo však také uvedeno, že PK neuznala potřebu pomoci při stravování.

Toto bylo zdůvodněno tím, že i přes slabé horní končetiny je posuzovaná schopna se najíst, napít, stravu si nakrájet, posunout po stole.

Z posudku PK MPSV ČR však vyplynulo, že při sociálním šetření bylo zjištěno, že stravu musí posuzované nakrájet manžel, jí lžící, v ruce nic neudrží, manžel chystá i sklenici s pitím.

Z posudku PK MPSV pak vyplynulo, a to z toho, co bylo 5. 12. 2012 zjištěno posudkovou komisí a co tato posudková komise sama v posudku uvedla, a to – prsty artrotická defigurace kloubů, prosáklé, při flexi prstů je patrná ulnární deviace, špetku a pěst vytvoří omezeně, a v posudkovém zhodnocení a závěru pak posudková komise uvedla mimo jiné, že vpravo vážně špetka a pěst na 1 cm.

V § 9 odst. 5 zák. č. 108/2006 Sb., je uvedeno – **pozbytí schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu.**

Pokud však jde o stravování, zde, jak soud uvedl, lékař OSSZ uznal v případě žalobkyně neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu, PK MPSV ČR však tuto schopnost zvládat základní životní potřebu stravování neuznala přesto, že posudková komise, pokud jde o pravou ruku posuzované, uvedla, že vážně špetka a pěst na 1 cm a soud zde uvádí, že prakticky si nedokáže představit, že posuzovaná by byla schopna za této situace (kdy vážně špetka) si sama nalít nápoj, stravu si naporcovat, naservírovat a najíst se, tak jak je tato základní životní potřeba vymezena v příloze č. 1, k vyhl. č. 505/2006 Sb.

Podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nesrozumitelným rozhodnutím pro nedostatek důvodů rozhodnutí, neboť z rozhodnutí žalovaného jasně a srozumitelně nevyplývá, proč bylo u žalobkyně uznáno, že je sama schopna zvládat základní životní potřebu v oblasti stravování, když z posudku PK MPSV ČR, který byl podkladem pro rozhodnutí, tedy z posouzení PK dle názoru soudu vyplývá něco jiného.

Posudek PK MPSV, který je podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, posudek z 5. 12. 2012, pouze jednou větou uvedl, pokud jde o oblast stravování, že má rozdílný názor oproti lékaři LPS OSSZ a uvedl, že i přes slabé horní končetiny je posuzovaná schopna se najíst, napít, stravu si nakrájet, posunout po stole, přičemž toto, ač má stanovisko rozdílné od lékaře LPS OSSZ, nijak posudková komise nezdůvodnila.

Protože tento posudek je podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, jedná se dle názoru soudu o rozhodnutí nepřezkoumatelné a i pro soud nesrozumitelné, a proto ho zrušil a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Pokud žalovaný při vydání nového rozhodnutí dospěje ke stejnému stanovisku, jako v přezkoumávaném rozhodnutí, musí být jasným, srozumitelným a přesvědčivým způsobem zdůvodněno, proč žalobkyně zvládá základní životní potřebu v oblasti stravování a nikoliv, že by bylo pouze uvedeno, že přes problémy (slabé horní končetiny) tuto základní životní funkci zvládá.

V tomto směru je třeba dokazování doplnit, a to doplňujícím posudku PK MPSV ČR se zaměřením na zvládání či nezvládání této základní životní potřeby v oblasti stravování a teprve poté bude možno ve věci vydat rozhodnutí nové.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně ve věci měla úspěch, žalovaný má proto povinnost nahradit ji náklady řízení a ty u ní představují náklady právního zastoupení za 2 úkony právní pomoci dle § 9 odst. 2 a § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb. (1 úkon za 1.000 Kč a 2x náhradu výdajů dle § 13 odst. 3, za 1 úkon 300 Kč), celkem 2.600 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. února 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně